

ISSN 2223-3822

Strotsen, L. (2018). Analiz popytu na silskohospodarsku tekhniku vitchyznianoho vyrobnytstva [Research state of the request of agricultural machine-building enterprises of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 85-94. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18slptvv.pdf>

АНАЛІЗ ПОПИТУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ ТЕХНІКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА

Людмила Строчень

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна
e-mail: strotsen1990@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9980-8979>
аспірант кафедри промислового маркетингу

Article history:

Received: September, 2018

1st Revision: October, 2018

Accepted: October, 2018

JEL classification:

Q13

UDC:

339.133

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sep.d2018.02.085>

Анотація. У статті наведені основні форми функціонування ринку сільськогосподарської техніки. Розглянуті основні вітчизняні виробники, серед яких: ПАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе», ТОВ «Укравтозапчастина», ТОВ «Херсонський машинобудівний завод» та інші. На аграрному ринку попитом користується така техніка, як: трактори, плуги, борони, сівалки та інше. У даній роботі подані основні споживачі сільськогосподарської техніки. Виділені найперспективніші регіони України для реалізації товарів. В результаті аналізу виокремлено основні фактори, які формують споживчий попит на сільськогосподарську техніку, та запропоновані умови, при яких досягається найвищий рівень попиту.

Ключові слова: попит, ринок, споживач, сільськогосподарська техніка, машинобудівні підприємства, Україна.

1. Постановка проблеми.

У сучасному ринковому середовищі підприємства виробники сільськогосподарської техніки здійснюють свою діяльність за умов високої конкуренції з боку іноземних імпортерів. Організаціям доводиться ретельно вивчати споживчий попит, за для найкращого розуміння потреб аграріїв, які виступають споживачами даного виду товару. Дана ситуація визначає актуальність дослідження, адже саме від споживчого попиту залежить кількість проданої продукції та фінансові результати організацій. Стан попиту на сільськогосподарську техніку повністю не розкритий, тому пропонуємо розглянути його більш детально.

Строчень Л. Аналіз попиту на сільськогосподарську техніку вітчизняного виробництва [Електронний ресурс] / Людмила Строчень // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2018. — Вип. 2 (19). — С. 85-94. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18slptvv.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Вагомий внесок у проблему дослідження споживчого попиту зробити ряд вітчизняних і зарубіжних вчених, такі як: Менкью Г., Котлер Ф., Слуцький Є., Ілляшенко С. М. та ін. У їхніх працях наведені особливості попиту, його класифікація, методи визначення, залежність від цінових та не цінових факторів [1-6].

3. Постановка завдання.

Основною метою статті є дослідження стану та особливостей попиту на сільськогосподарську техніку вітчизняного виробництва.

4. Виклад основного матеріалу.

Здавна Україну традиційно називають аграрною державою, адже 44 відсотки її території займають чорноземи, які створюють сприятливі умови для розвитку сільського господарства. Сільськогосподарське машинобудування на території України представлене найбільшими центрами, такими як: Харків (мотори для самохідних комбайнів), Одеса (тракторні плуги), Кіровоград (сівалки), Дніпропетровськ і Тернопіль (бурякозбиральні комбайни), Херсон (кукурудзозбиральні комбайни, створюється виробництво зернозбиральних), Бердянськ (жниварки), Львів (хімсільгоспмашини) [6]. Розміщення сільськогосподарських машинобудівних підприємств залежить від зональної спеціалізації.

Форми функціонування ринку сільськогосподарської техніки можна розділити на такі види [5, с. 16]:

- первинний (коли підприємства-виробники виготовляють нову техніку і реалізують її споживачам (сільськогосподарським підприємствам) через дилерські організації);
- вторинний (коли сільськогосподарські організації купують техніку, яка була у використанні через посередників, наприклад ремонтно-технічні підприємства);
- сервісний (коли постачальники запасних частин, агрегатів, деталей, вузлів передають товар спеціалізованим ремонтним службам, які здійснюють сервісне обслуговування сільськогосподарської техніки).

Скорочення попиту та підвищення рівня конкуренції кардинальним чином змінюють поведінку споживачів [1, с. 5].

Згідно закону України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», техніка і обладнання для агропромислового комплексу визначається як «машини, механізми, обладнання, устаткування, технологічні комплекси та лінії з них, що використовуються в сільськогосподарському виробництві, харчовій та переробній промисловості для проведення робіт з вирощування, збирання, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції» [3].

Сільськогосподарська техніка є засобом роботи у сфері сільського господарства, виробництво якої здійснюється по всій території України, а основними її виробниками є:

- трактори: ПАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе» (м. Харків), ТД «МТЗ Беларусь Україна» (м. Дніпропетровськ), ДП «Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод ім. О. М. Макарова»» (м. Дніпропетровськ), ТОВ «Укравтозапчастина» (м. Київ);
- зернові та пропашні (для посіву кукурудзи, соняшнику, буряку та інших овочів) сівалки: ВАТ "Червона Зірка" (м. Кіровоград), ТОВ "ВП "Агро-Союз"

(м. Дніпропетровськ), ТОВ «Союз-спецтехніка» (с.м.т. Слобожанське, Дніпровський район, Дніпропетровська обл.), ТОВ "Агрофірма Аркона" (м. Вінниця), ПАТ "Тодак" (м. Київ); ТОВ «Агропромислова компанія «Фаворит»» (с. Підгайці, Кіровоградський район, Кіровоградська обл.), ТОВ «Агроліга Трейд» (м. Кіровоград), ПП «Агросервістрактор» (м. Дніпро);

- машини для внесення добрив: ВАТ «Ковельсільмаш» (м. Ковель, Волинська обл.), ТОВ "Укравтозапчастина" (м. Київ), ТОВ «Оріхівсільмаш» (м. Оріхів, Запорізька обл.), ТОВ «Завод сільгоспмашин» (с. Китайгород, Царичанський район, Дніпропетровська обл.), ПрАТ «Богуславська сільгосптехніка» (м. Богуслав, Київська обл.);

- зернозбиральні комбайни: ТОВ «Херсонський машинобудівний завод», (м. Херсон);

- дощувальні машини: ПрАТ "Завод"Фрегат" (м. Первомайськ, Миколаївська обл.), ТОВ «Херсонський машинобудівний завод» (м. Херсон), ТДВ «Львівагромашпроект» (обприскувачі) (м. Львів);

- жнивварки: ТОВ «Херсонський машинобудівний завод» (м. Херсон), ПрАТ «Бердянські жнивварки» (м. Бердянськ, Запорізька обл.); ПП «Виробничо-конструкторське об'єднання «МААНС»» (м. Здолбунів, Рівненська обл.), ТОВ «Завод «Агроштамп»» (м. Александрія, Кіровоградська обл.);

- техніка для обробки ґрунту (плуги, культиватори та борони): ПП ВКФ «Велес Агро» (м. Одеса), ТОВ «НВП «Білоцерківмаз»» (м. Біла Церква, Київська обл.), ПрАТ «Дніпрополімермаш» (м. Дніпро, Дніпропетровська обл.), ТОВ «Завод «Полігон»» (м. Одеса), ТОВ «Краснянське спеціалізоване підприємство «Агромаш»» (с. Красне, Тиврівський район, Вінницька обл.).

При аналізі даних виробництва та реалізації промислової продукції доцільно розраховувати темпи приросту показників. Показник темпу приросту визначаємо наступним чином:

$$T_{\pi} = \frac{\Pi_1}{\Pi_0} * 100\% \quad (1)$$

де, T_{π} – темп приросту показника об'єму реалізації (виробництва) промислової продукції, визначається у %; Π_1 - об'єм реалізованої (виробленої) промислової продукції, досліджуваного періоду; Π_0 - об'єм реалізованої (виробленої) промислової продукції, попереднього періоду

Отже, сільськогосподарська техніка виготовляється по усій території України. Обсяг реалізованої продукції усією промисловістю України в період 2014-2017 роки постійно збільшувався, у 2014 році він склав 1195592,4 млн. грн., а у 2017 році 2153031,3 млн. грн., що майже у двічі більше. Проаналізувавши обсяг реалізації продукції галузі виробництва машин і устаткування для сільського та лісового господарств спостерігаємо тенденцію приросту. Якщо у 2014 році обсяг реалізації сягав 3747,2 млн. грн., то у 2017 році 9264,4 млн. грн., що майже у тричі більше. Продукція реалізується на внутрішніх і зовнішніх ринках. З нього обсяг продукції, реалізованої за межі країни у 2016 році склав 1804,1 млн. грн., що складає 24 % від усієї реалізації у даному періоді (таблиця 1).

Слід зауважити, що у даному періоді спостерігаємо позитивну тенденцію проаналізованих показників, а частка реалізації продукції галузі виробництва машин і устаткування для сільського і лісового господарства у 2017 році склала 0,23 % від загального обсягу реалізованої продукції усією промисловістю. Слід зазначити, що обсяг реалізованої продукції з року в рік зростає.

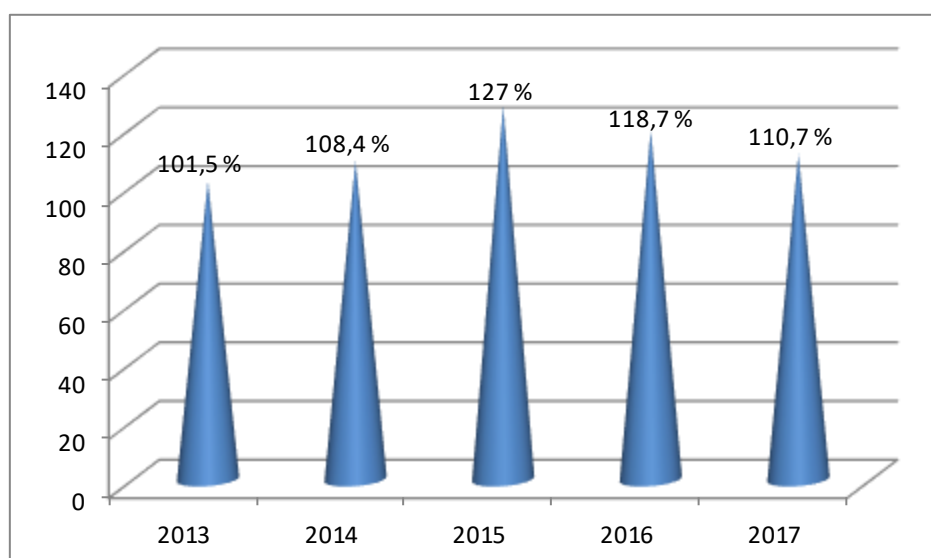
Таблиця 1. Обсяги реалізованої промислової продукції України

Рік	Обсяг реалізованої промислової продукції (млн. грн.) усією промисловістю	Обсяг реалізованої промислової продукції галузі виробництва машин і устаткування для сільського та лісового господарств		
		млн. грн.	у % до всієї реалізованої продукції	З нього обсяг продукції, реалізованої за межі країни (млн. грн.)
1	2	3	4	5
2014	1195592,4	3747,2	0,31	1227,5
2015	1496013,0	5542,9	0,26	1552,5
2016	1767093,3	7674,8	0,23	1804,1
2017	2153031,3	9264,4	0,23	-
2018 (січень-квітень)	816648,2	2802,7	0,29	879,5

Примітка. Складено автором на основі [2].

Важливою проблемою з якою стикається галузь сільськогосподарського машинобудування є ввіз в Україну імпоротної техніки, яка зменшує обсяг продажу товарів вітчизняних підприємств, через низьку конкурентоспроможність. Це стає перешкодою на шляху інноваційного розвитку. Запорукою успішної діяльності організацій є оновлення виробничих потужностей, слідкування за науково технічним прогресом. Тільки продукція виготовлена за найсучаснішими технологіями буде користуватись бажаним попитом на ринку.

За словами А. В. Колодійчук та В. М. Пісного попит на продукцію машин для сільського господарства залежить від платоспроможності сільгоспвиробників та можливим обсягом виробництва [4, с. 176]. Варто погодитись з авторами, адже від фінансових можливостей потенційних споживачів залежить яку саме сільськогосподарську техніку придбає покупець, та яку кількість. Тому пропонуємо розглянути індекси цін (у відсотку до попереднього року) виробників машин і устаткування, яке включає сільськогосподарське машинобудування (рис. 1).

Рис. 1. Індекси цін виробників машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань у період 2013-2017рр.

Примітка: складено автором на основі [2].

Отже, дані показники показують середню зміну цін на продукцію сільськогосподарських машинобудівних підприємств. Аналізуючи період з 2013 по 2017 рр. бачимо, що ціна на продукцію з року в рік підвищується, у 2015 році показник досяг найвищої позначки 127 %, а у минулому 2017 році – 110,7 %, що відображає незначне підвищення вартості техніки, яке також включає інфляційну складову.

На нашу думку, попит на сільськогосподарську техніку безпосередньо залежить від попиту на сільськогосподарську продукцію, зростання обсягів продажу якої приводить до сприятливих умов для впровадження інновацій технологій виробництва.

Споживачами сільськогосподарської техніки виступають сільськогосподарські підприємства та приватні господарства. Щоб оцінити стану попиту на сільськогосподарську техніку пропонуємо розглянути її наявність у сільському господарстві станом на 2017 рік (таблиця 2). Попитом на ринку сільськогосподарської техніки користуються трактори, комбайни, сівалки, плуги, культиватори, борони та інша техніка, з допомогою якої аграрії здійснюють роботу в сфері сільського господарства.

Таблиця 2. Наявність окремих видів сільськогосподарської техніки за категоріями господарств у 2017 році

	Всього, штук	Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення	
		кількість одиниць техніки, штук	відносна стандартна похибка вибірки	кількість одиниць техніки, штук	відносна стандартна похибка вибірки
1	2	3	4	5	6
Трактори	347 111	129 272	1,4	217 839	4,42
Комбайни	51 611	36607	0,8	15 004	11,16
Сівалки	193 809	66 272	1,3	127 537	6,24
Плуги	336 646	49 072	1,4	287 574	5,83
Культиватори	189 093	70 100	1,4	118 993	5,57
Борони	581 578	181 386	2,5	400 192	6,75

Примітка: складено автором на основі [2].

З даних таблиці бачимо, що станом на 2017 рік сільськогосподарські підприємства володіли 129272 одиниць техніки (37 % від загальної кількості) тракторів, 36607 штук (71 %) комбайнів, 66272 штук (34 %) сівалок, 49072 штук (15 %) плугів, 70100 штук (37 %) культиваторів, 181386 штук (31 %) боронів. Наявність техніки у приватних господарств населення, оцінюється 217839 штук (63 %) тракторів (що на 26 % більше, ніж наявність у сільськогосподарських підприємств), 15004 штук (29 %) комбайнів, 127537 штук (66 %) сівалок (що на 32 % більше, ніж у сільськогосподарських підприємств), 287574 штук (85 %) плугів (що на 70 % більше, ніж у сільськогосподарських підприємств), 118993 штук (63 %) культиваторів (що на 26 % більше ніж у сільськогосподарських підприємств), 400192 штук (69 %) боронів (що на 38 % більше, ніж у сільськогосподарських підприємств).

Отже, з аналізу бачимо, що господарства населення формують значну частку ринку сільськогосподарської техніки, тому доцільно вивчати їхні потреби, та реалізовувати їх побажання при удосконаленні технічних характеристик продукту.

Сільськогосподарські підприємства, які є споживачами сільськогосподарської

техніки поділяться на: господарські товариства, приватні підприємства, кооперативи, фермерські господарства, державні підприємства та підприємства інших організаційних форм.

За даними Державної служби статистики [2] у 2017 році сільськогосподарськими підприємствами було куплено 3688 тракторів, з них 95 з потужністю менше 40 кВт, 323 з потужністю від 40 до 60 кВт, 1489 з потужністю від 60 до 100 кВт та найбільше 1782 з потужністю понад 100 кВт (що на 18,4 % більше ніж у 2016 році). Також було придбано 1786 плугів, 2374 культиватори, 2740 борони, 2322 сівалки та іншу техніку (таблиця 3). На ремонт сільськогосподарської техніки у 2017 році було витрачено 1730,2 млн. грн., що на 46,4 % більше ніж у 2016 році.

Таблиця 3. Купівля сільськогосподарськими підприємствами нової сільськогосподарської техніки у 2017 році

Найменування сільськогосподарської техніки	Кількість, шт.	Середня ціна грн./шт.	
		2017 рік	2017 у % до 2016
1	2	3	4
Трактори всіх видів	3688	2013186,8	134,5
з потужністю менше 40 кВт	95	258475,0	86,0
з потужністю від 40 до 60 кВт	323	592466,3	140,0
з потужністю від 60 до 100 кВт	1489	864192,0	136,1
понад 100 кВт	1782	3323641,7	118,4
Плуги	1786	417270,5	131,6
Культиватори	2374	460459,2	114,7
Борони	2740	429578,6	127,4
Сівалки (без тукових)	2322	1312884,5	126,8
Розкидачі гною і добрив (включаючи сівалки тукові)	1398	414955,3	121,9
Машини і пристрої для поливу	367	1522347,5	119,9
Водяні насоси і насосні станції	696	65275,7	118,7
Сінокосарки	435	143066,3	125,2
Жатки валкові	1194	589395,4	118,1
Прес-пакувальники, включаючи прес-підбирачі	296	632304,3	128,4
Комбайни зернозбиральні	1026	4444122,4	111,9
Комбайни кукурудзозбиральні	9	2074175,7	136,9
Комбайни кормозбиральні	42	3611812,6	220,8
Комбайни бурякозбиральні	10	6059406,4	84,5
Молотарки	68	437731,5	107,1
Сортувальні і калібрувальні машини і механізми	132	380595,3	65,6
Машини для збирання овочів і баштанних культур	21	1252436,8	102,1
Машини для збирання плодів, ягід, винограду	4	491883,3	23,3
Зерноочисні машини	390	352776,7	137,7

Примітка: складено автором на основі [2].

У 2017 році на ринку сільськогосподарського машинобудування високим попитом відзначились трактори «Беларус», яких було реалізовано 1055 штук, серед яких 25 з потужністю менше 40 кВт, 197 з потужністю від 40 до 60 кВт, 698 з потужністю від 60 до 100 кВт, 135 з потужністю понад 100 кВт.

Найбільшу кількість тракторів було куплено сільськогосподарськими організаціями Одеської області у сумі 326 одиниць техніки, що становить 8 % від загальної кількості куплених тракторів в Україні (таблиця 4). Також Одеса є фаворитом серед найбільшої кількості проданих плугів (у кількості 168 штук), культиваторів

(212 штук), боронів (309 штук), сівалок (271 штука), розкидачів гною і добрив (146 штук). Низьким попитом користувалась техніка у таких областях, як Закарпатська, Чернівецька та Івано-Франківська області.

Таблиця 4. Купівля сільськогосподарськими підприємствами нової сільськогосподарської техніки у 2017 році

	Трактори	Плуги	Культиватори	Борони	Сівалки	Розкидачі гною і добрив	Машини і пристрої для поливу	Водяні насоси і насосні станції	Сінокосарки	Жатки валкові
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Україна	3688	1786	2374	2740	2322	1398	367	696	435	1194
Вінницька	289	150	147	158	135	90	23	46	19	68
Волинська	81	27	32	23	35	31	7	4	4	22
Дніпропетровська	241	143	181	233	195	85	14	24	31	94
Донецька	92	39	72	41	75	54	5	16	13	45
Житомирська	80	37	53	55	52	38	7	39	6	30
Закарпатська	17	... ¹	4,0	3,0	-	5,0	-	5	... ¹	... ¹
Запорізька	241	96	137	209	218	96	31	32	30	72
Івано-Франківська	26	25	25	20	13	18	-	... ¹	... ¹	12
Київська	184	87	123	140	97	92	10	69	29	57
Кіровоградська	218	161	183	160	142	70	... ¹	32	24	70
Луганська	142	61	119	102	141	42	... ¹	10	14	57
Львівська	45	10	33	9	26	27	... ¹	7	... ¹	29
Миколаївська	184	114	169	216	152	94	... ¹	19	28	68
Одеська	326	168	212	309	271	146	39	44	24	119
Полтавська	191	115	193	147	127	55	-	85	41	39
Рівненська	46	11	23	16	18	12	... ¹	-	8	20
Сумська	184	56	54	82	65	56	5	23	17	45
Тернопільська	101	35	49	64,0	46	36	4,0	15	7	40
Харківська	246	132	139	179	135	95	15	47	32	75
Херсонська	209	106	129	272	101	71	158	78	17	57
Хмельницька	162	43	67	109	94	69	... ¹	... ¹	18	31
Черкаська	140	91	92	93	76	49	22	50	18	45
Чернівецька	19	... ¹	4	5	10	5	-	6	5	... ¹
Чернігівська	202	58	90	71	84	43	5	25	31	71
м. Київ	22	12	44,0	24	14	19,0	-	13	4,0	15

...¹ - Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності статистичної інформації.

Примітка: складено автором на основі [2].

Таким чином можна виділити найперспективніші регіони реалізації техніки для потреб аграріїв, серед яких Вінницька, Дніпропетровська, Запорізька, Київська, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Полтавська та Харківська області. Найнижчий попит спостерігаємо у Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій та Рівненській областях.

Отже, враховуючи вищенаведений аналіз можна зробити висновок, що галузь сільськогосподарського машинобудування є досить перспективною для українського

ринку. Вітчизняним виробникам сільськогосподарської техніки при формуванні споживчого попиту доцільно враховувати особливості запитів, потреб покупців, якими виступають сільськогосподарські підприємства та приватні домогосподарства. З проаналізованої структури об'єму придбаної техніки бачимо найперспективніші області для реалізації продукції, проте те, на нашу думку Західний регіон є не менш перспективним, а саме: Тернопільська, Львівська, Рівненська, Волинська та Хмельницька області.

Узагальнюючи результати досліджень, ми виділяємо основні фактори, які формують споживчий попит на сільськогосподарську техніку:

- ціновий фактор;
- технічні характеристики (витрата пального, кількість обслуговуючого персоналу, функціональність)
- скорочення витрат на технічне обслуговування;
- зносостійкість;
- легкість експлуатації.

Досягнення найвищого рівня попиту на сільськогосподарську техніку можливе при таких умовах:

- ефективна державна політика підтримки вітчизняних виробників, шляхом зменшення податків, фінансування наукових досліджень та компенсації частини вартості продукції виробленої в Україні для покупців-резидентів;
- модернізація виробництва, впровадження інноваційного технологічного процесу, удосконалення технічних характеристик техніки;
- ретельне вивчення цільового ринку, потреб потенційних покупців, та реалізація їх на практиці;
- підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств;
- розширення ринку збуту, шляхом експортування вітчизняної техніки.

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Ринок сільськогосподарської техніки в останні роки розвивається в складних політичних та економічних умовах, враховуючи події на сході України та Операцію об'єднаних сил. Для ефективної роботи підприємствам виробникам доводиться самостійно просувати власний товар, шукати канали просування на внутрішніх і зовнішніх ринках. Підприємницька діяльність передбачає використання власного потенціалу, виробничих потужностей з мінімальними витратами, для отримання найвищого рівня прибутку. Головною метою підприємств сільськогосподарського машинобудування є забезпечення сільського господарства технікою, необхідною для максимально ефективного використання природнього потенціалу в аграрному секторі.

Вітчизняним виробникам, при формуванні споживчого попиту на сільськогосподарську техніку, варто визначити власне місце в конкурентній боротьбі за споживача, адже тільки продукція виготовлена за найвищими стандартами якості буде затребувана на ринку. Забезпечення комфортних умов експлуатації, зниження витрат розхідних матеріалів та обслуговування є не менш важливими чинниками ніж ціна обраної одиниці техніки.

Author details (in Russian)

ИССЛЕДОВАНИЕ СОСТОЯНИЯ СПРОСА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Людмила Строцень

Тернопольский национальный технический университет имени Ивана Пулюя
ул. Русская, 56, г. Тернополь, 46001, Украина
e-mail: strotsen1990@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9980-8979>
аспирант кафедры промышленного маркетинга

Аннотация. В данной статье приведены основные формы функционирования рынка сельскохозяйственной техники. Рассмотрены основные отечественные производители, среди которых: ОАО «Харьковский тракторный завод им. С. Орджоникидзе», ООО «Укравтозапчастина», ООО «Херсонский машиностроительный завод» и другие. На аграрном рынке спросом пользуется такая техника, как: тракторы, плуги, бороны, сеялки и др. В данной работе представлены основные потребители сельскохозяйственной техники. Выделены перспективные регионы Украины для реализации товаров. В результате анализа выделены основные факторы, которые формируют потребительский спрос на сельскохозяйственную технику, и предложенные условия, при которых достигается высокий уровень спроса.

Ключевые слова: спрос, рынок, потребитель, сельскохозяйственная техника, машиностроительные предприятия, Украина.

Author details (in English)

RESEARCH STATE OF THE REQUEST OF AGRICULTURAL MACHINE-BUILDING ENTERPRISES OF UKRAINE

Liudmyla Strotsen

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ruska str., 56, Ternopil, 46001, Ukraine
e-mail: strotsen1990@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9980-8979>
Post-graduate student of the department of industrial marketing

Abstract. In this article the basic forms of functioning of the market of agricultural machinery are presented. The main domestic producers are considered, among them: PJSC "Kharkiv Tractor Plant named after. S. Ordzhonikidze, Ltd. "Ukravtozapchastyna", LLC "Kherson Machine-Building Plant" and others. In the agrarian market, such equipment is used as: tractors, plows, harrows, drills, and more. In this paper, the main consumers of agricultural machinery are presented. The most promising regions of Ukraine are allocated for the sale of goods. As a result of the analysis, the main factors shaping the consumer demand for agricultural machinery are outlined and the conditions under which the highest level of demand is achieved are outlined.

Keywords: demand, market, consumer, agricultural machinery, machine-building enterprises, Ukraine.

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18slptvv.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Strotsen, L. (2018). Analiz popytu na silskohospodarsku tekhniku vitchyznianoho vyrobnytstva [Research state of the request of agricultural machine-building enterprises of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 85-94. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18slptvv.pdf>

Використана література:

1. Боровский В. Г. Методология управления модернизацией предприятий машиностроительных отраслей / Диссертация на соискание ученой степени доктора экономических наук, Москва – 2016, 302 с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», (від 07.02.2002 № 3023-III) прийнятий Верховною Радою України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>
4. Колодійчук А. В. Особливості функціонування машинобудівних підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України / А. В. Колодійчук, В. М. Пісний // Науковий вісник НЛТУ України. – Вип. 19.13 . – Серія 4. Економіка, планування і управління галузі. - Львів. 2009. – С. 172-178.
5. Негметзянов А. В. Оптимизация регионального рынка сельскохозяйственной техники (на примере Удмуртской Республики) / Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук. – Ижевск – 2010, 196с.
6. Сільськогосподарське машинобудування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Сільськогосподарське_машинобудування.

References

1. Borovskyj, V. Gh. (2016) Metodologyja upravlenyja modernyzacyej predprijatyj mashynostroytel'nykh otraslej. DySSERTacyja na soyskanye uchenoj stepeny doktora ekonomycheskykh nauk, Moskva.
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Zakon Ukrainy «Pro stymuljuvannja rozvytku vitchyznjanogho mashynobuduvannja dlja aghropromyslovogho kompleksu», (vid 07.02.2002 # 3023-III) pryjnyjatyj Verkhovnoju Radoju Ukrainy. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>
4. Kolodijchuk, A. V. & Pisnyj, V. M. (2009) Osoblyvosti funkcionuvannja mashynobudivnykh pidprijemstv na suchasnomu etapi rozvytku ekonomiky Ukrainy [Features of functioning of machine-building enterprises at the present stage of development of the Ukrainian economy]. *Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine. – Issue 19.13, Series 4. Economics, planning and management of the industry.* Lviv, pp. 172-178.
5. Neghmetzjanov, A. V. (2010) Optymyzacyja reghyonaljnogho rynku seljskokhozajstvennoj tekhniky (na prymere Udmurtskoj Respublyky). Dysseracyja na soyskanye uchenoj stepeny kandydata ekonomycheskykh nauk. Yzhevsk.
6. Siljsjkoghospodarsjke mashynobuduvannja. Retrieved from: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>

© 2018 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.

You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

No additional restrictions

You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

